

Arbejds miljøvejledning – Lastbil og bus

Mobilt arbejde

Denne arbejdsmiljøvejledning er en vejledning i overholdelse af arbejdsmiljøloven.

Manglende overholdelse af arbejdsmiljøloven kan medføre påbud og eventuelt bøder.

Flere vigtige oplysninger findes sidst i denne vejledning.

Reparation af køretøjer på motorvej og motortrafikvej

Ved arbejde på motorvej eller motortrafikvej, hvor det er nødvendigt at anvende en del af kørebanen for at udføre arbejdet, skal følgende regler følges.

Den vognbane som anvendes til arbejdet skal afmærkes med en afspærringsvogn. De personer som udfører reparation og/eller foretager afmærkning med afspærringsvogn, skal have gennemført kurset "Vejen som arbejdsplads, autohjælp". Alle detaljer findes i bekendtgørelse nr. 730 af 20. juni 2013 om afmærkning ved reparation eller fjernelse af havarerede køretøjer på motorvej m.v. (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2013/730>).

Hvis det havarerede køretøj kan bugseres til nærmeste værksted bør det gøres, og reparation på motorvej eller motortrafikvej bør være en nødløsning.

Hvis det er nødvendigt at foretage hjul-/dækskifte på stedet, skal følgende iagttages:

1. Regler i bekendtgørelse nr. 730 af 20. juni 2013 skal følges.
2. Brug af donkraft må kun foregå på sikkert og fast underlag.
3. Understøttelse med buk må kun foregå på sikkert og fast underlag.

Kan punkt 2 og 3 ikke opfyldes, må hjul-/dækskifte ikke foretages.

Værkstedsvognens indretning

Inden man etablerer en værkstedsvogn til mobilt arbejde, må man gøre sig klart, hvilke opgaver man vil yde ude hos kunden, da mobile arbejdspladser til håndtering af hjul- og dækskifte på lastbiler og busser kan være yderst komplekse, og stiller store krav til indretning, udstyr m.m. for at arbejdet kan ske sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt.

Eksempelvis:

1. Er kundens hjul klargjort fra værkstedet og klar til montage?
2. Skal der kun skiftes hjul ude hos kunden?
3. Skal der foretages dækskifte ude hos kunden?

De ovennævnte opgavetyper vil kræve to forskellige størrelser værkstedsvogne.

Opgavetype 1-2 kan klares med en værksteds-
vogn forsynet med lift eller kran, en hjulløfter,
og en benzin- eller dieseldrevet kompressor.



Opgavetype 3 kræver en stor kassevogn indrettet med fleksible dækmaskiner, og en benzin- eller dieseldrevet kompressor.



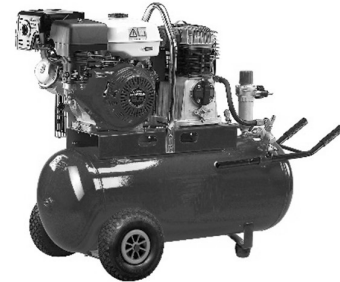
Nødvendige tekniske hjælpemidler til værkstedsvogne

Nedenstående er de tekniske hjælpemidler, der nødvendigvis skal være til stede, for at kunne udføre de arbejdsopgaver, der er knyttet til de enkelte områder.

Kompressor

Hvis kompressoren skal levere luft til dækskifte, skal den både levere luft til dækmaskine og oppumpning af nyt dæk på fælg. Denne opgave kræver en benzin-/dieseldrevet kompressor.

Kompressor forsynet med benzin- eller dieseldrevet motor, skal placeres med stor omtanke for at undgå kulilte inde i førerkabinen.



Komplet enhed med kompressor/generator, slangeruller. Kompressor/generator indkapslet i kabinet for lav dB. Her er der mulighed for at benytte elhjulnøgle i stedet for luftnøgle.



Pumpebur el.lign.

Pumpesikring skal anvendes, og her kan man, alt efter hjulets størrelse, vælge enten at have et sikkerhedsbur eller anvende "safety bag".



Møtrik-/boltspænder

Ved valg af møtrik-/boltspænder, skal man vurdere værktøjet ud fra, hvor meget det vibrerer, og der bør altid indkøbes den maskine der vibrerer mindst og støjer mindst.

Møtrik-/boltspænder findes både i el- og trykluftudgaver. Det må kraftigt anbefales, at man anvender elmodellen, da den er mere arbejdsmiljøvenlig og ikke belaster trykluftsanlægget.



Trykluftsslange

Såfremt man ønsker at anvende tryklufstdrevet møtrik-/boltspænder, bør man anvende så korte slanger som muligt og slanger af god kvalitet.

Belysning

Effektiv belysning i værkstedsdelen kan bedst gøres med nogle LED-lysrørsarmaturer placeret strategisk i forhold til arbejdspladserne ved dækmaskine og afbalanceringsmaskine. Der skal være minimum 500 lux ved hver maskine.

Effektiv udvendig arbejdsbelysning kan foretages med to LED-projektører placeret på taget bag på værkstedsvognen.

Advarselsbelysning

Køretøjer der er særligt indrettet til at udføre arbejde på vej, kan være forsynet med en eller flere afmærkningslygter, som afgiver gult blinkende lys, der er synligt fra alle sider.

Lygterne kan anvendes, når køretøjet under arbejde på vej enten holder stille, hvor standsning eller parkering ikke er tilladt, eller hvor der køres på en måde, som er i strid med færdselsreglerne eller kan medføre fare for andre trafikanter.

ADR-regler (montørreglen)

Virksomheder der yder reparationsassistance på havarede køretøjer på offentlig vej, skal være opmærksom på ADR-reglerne. Et eksempel kunne være følgende:

En værkstedsvogn kører ud for at hjælpe med et hjulskift, og hjulboltene sidder så fast, så det er nødvendigt at opvarme boltene for at få dem løsnet. Til dette skal bruges et svejseværk (acetylen/ilt) eller en f-gas brænder.

I dette eksempel er det ikke standardudstyr på værkstedsvognen, og derfor ringer montøren hjem til værkstedet for at få det sendt ud til skadestedet.

Dette betyder, at der ikke kræves ADR-uddannelse af chauffør, særlig skiltning og indretning af bil.

Ved tvivl kontakt da politiets afdeling for tunge køretøjer vedr. *International transport af farligt gods ad vej (ADR)*.



BRANCHEVEJLEDNING

for arbejde med dæk og fælge



Da materiellet køres ud med en anden vogn, er denne transport underlagt ADR-reglerne om farlig godstransport.

Det indebærer ADR-uddannelse af chauffør, særlig skiltning og indretning af bil.

Havde værkstedsvognen været udstyret med ovennævnte udstyr ville det efter ADR-reglerne være underlagt undtagelserne i henhold til montørreglerne.

Vigtige oplysninger

Det er virksomhedens ledelse, som har pligt til og ansvar for, at den enkelte medarbejder bliver instrueret grundigt i alle de arbejdsprocesser, der kan forekomme i forbindelse med hele arbejdsprocessen, samt at medarbejderen er instrueret i de sikkerheds- og sundhedsmæssige tiltag, de enkelte arbejdsprocesser kræver, for at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt korrekt.

Sikkerhedsdatablade

Til enhver tid ajourførte sikkerhedsdatablade på dansk (hvis medarbejderen ikke forstår dansk, skal sikkerhedsdatablade være tilgængelige på et sprog som medarbejder til fulde forstår) for alle tilgængelige produkter skal udleveres af den pågældende leverandør og skal være tilgængelige for alle medarbejder i virksomheden enten i papirform og opbevaret frit tilgængelig for alle medarbejdere, eller på virksomhedens eget interne netværk, under forudsætning at alle medarbejdere har fri tilgang til materialet.

Det er ikke tilladt, at den enkelte medarbejder skal hente sikkerhedsdatablade på leverandørens hjemmeside.

Kemisk risikovurdering

Virksomheden skal foretage en kemisk risikovurdering af de forskellige arbejdsprocesser, hvor der indgår kemiske produkter. Den kemiske risikovurdering skal omfatte en fortegnelse over alle farlige stoffer og materialer, der findes på arbejdspladsen sammen med de tilhørende sikkerhedsdatablade.

Værnemidler

Medarbejderen skal have udleveret nødvendige personlige værnemidler, fx sikkerhedshandsker, åndedrætsværn m.m.

Tekniske hjælpemidler

Virksomheden skal være i besiddelse af de rette tekniske hjælpemidler, således at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt samt fagmæssigt korrekt, og medarbejderen skal have modtaget instruktion i brugen af disse.